

مهارت‌های حل مساله، تفکر خلاق و همدلی و بینش است.

مراحل تدریس توسط این الگو عبارتند از:

۱. **توصیف وضعیت موجود به کمک یاد دهنده؛** در این مرحله یادگیرنده با هدایت یاددهنده درمورد وضعیت موجود بحث و به بررسی آن می پردازند.

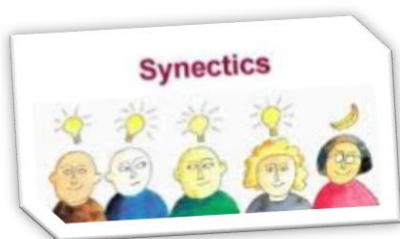
۲. **قیاس مستقیم direct analogy؛** در این مرحله یادگیرندگان یک مفهوم را با برداشت‌های متفاوت یا چیزهای گوناگون مقایسه می کنند و بطور خلاصه به تفسیر آن می پردازند. از این برداشت‌های ذهنی روابط خلاق و متنوعی تولید می شود که به ارائه موارد جدید می انجامند

۳. **قیاس شخصی personal analogy؛** در این مرحله یادگیرندگان بین خود و مفهوم انتخاب شده همدلی و همسویی ایجاد می کنند. خود را در درون قیاس و آن را در قالب خود شرح می دهند. احساسات، تمایلات و انگیزه‌های خود را بیان می دارد. برای قیاس شخصی، احساس نزدیکی و یکی شدن با مفهوم بسیار ارزشمند است و در خلاقیت شخصی اثر زیادی دارد

۴. **تعارض فشرده compressed conflict؛** یادگیرندگان ضمن بازنگری و مرور توصیفات خود در مراحل قبلی به توصیف مجدد کلمه ای از یک موضوع، بیان و توضیح کلمات ضد و نقیض می پردازند. در اثر تداخل کلمات متجانس روابط جدیدی تولید و برحوزه اطلاعات آنان افزوده می شود که در این جریان ایده‌های نو و جدیدی هم بوجود می آید.

۵. **بررسی مجدد موضوع؛** در این مرحله یادگیرندگان به تولید و انتخاب قیاس مستقیم دیگری مبتنی بر تعارض فشرده می پردازد.

۶. **توصیف مجدد موقعیت؛** معلم شاگردان را تشویق می کند تا به وظیفه یا مسئله اصلی برگردند و از تمام تجارب بدیعه پردازی استفاده نمایند.

در ادامه با استفاده از مطالعه حسینی و معاریان ۱۳۸۸، به شفاف تر نمودن این شیوه تدریس می پردازیم؛ در این مطالعه، آنها به بررسی تاثیر شیوه بدیعه‌پردازی بر خلاقیت نوشتاری و عملکرد تحصیلی دانشجویان درمورد مفهوم مراقبت تسکینی در کودکان پرداخته اند.

روش تدریس بدیعه پردازی

تهیه کنندگان

مقدمه

امروزه با رشد سریع فناوری‌ها و تغییر شیوه‌های مراقبتی، خلاقیت امری ضروری در پرستاری شده است. اهمیت خلاقیت در پرستاری به حدی است که پرستاران اغلب در تصمیم‌گیری‌ها و حل مسائل، نیاز به ارائه راه‌حل‌های خلاقانه دارند و تنها در سایه خلاقیت پرستار است که ارتباط بین علم و هنر پرستاری برقرار می‌گردد. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد روش‌های سنتی آموزش، نه تنها باعث رشد خلاقیت نمی‌گردد، بلکه سبب از بلکه سبب از بین بردن خلاقیت دانشجویان پرستاری شده است. بنابراین بکارگیری شیوه‌های آموزشی که سبب پرورش خلاقیت در پرستاران گردد، مثل شیوه بدیعه‌پردازی، ضروری به نظر می‌رسد. در بدیعه‌پردازی، به افراد فرصت پدیدآوردن راه‌های جدید و خلاقانه با استفاده از دانسته‌های قبلی فرد داده می‌شود. در تعریف شیوه بدیعه پردازی، آن را آشنایی‌زدایی **making the strange familiar** نامیده‌اند. فرد در این روش تلاش می‌نماید با دید تازه‌ای به مسائل و چیزهای آشنا بنگرد. هدف از این روش، بهبود

شوکه قلبی بپردازند. نمونه ای از توصیف دانشجویان؛ ” من یک CPR ترسو هستم، خیلی اضطراب دارم که نکنه نتوانم کاری انجام دهم، ولی من همه تلاشم را می کنم“

مرحله ششم؛ توصیف مجدد موقعیت یا بررسی مجدد وظیفه اولیه؛ مدرس از فراگیران می خواهد به وظیفه یا مساله اصلی برگردند و از آخرین قیاس و یا تمام تجربه به بدیعه پردازی بپردازند. در این مرحله از دانشجویان خواسته شد تا به مساله مراقبت تسکینی برگردند و با نگرشی جدید در مورد موضوع تفکر کنند و متنی در مورد مراقبت تسکینی بنویسند. نمونه ای از متون نوشته شده توسط دانشجویان گروه مداخله؛ ” مطمئنا من می دانم که علاج برای بیماری نیستم ولی خوشحالم از اینکه آنچه به عهده من است را خوب انجام می دهد و باعث می شوم که بیمارم احساس کند هنوز وجود دارد و هنوز از او مراقبت می شود و این چندصباحی که در بین خانواده اش می باشد برای او خوشایند است“.

با توجه به آنچه گفته شد، پیشنهاد می شود به جای استفاده از شیوه های تدریس سنتی معلم محور، که طی آن هیچ فرصتی جهت فکر کردن به فراگیران داده نمی شود، مدرسین از روش تدریس بدیعه پردازی که برای ایجاد نوآوری تدوین شده است، استفاده نمایند تا بدین وسیله فراگیر با استفاده از توصیف، تشبیه و قیاس، در فرایند یادگیری شرکت فعال داشته و سبب یادگیری خود شوند.

منابع برای مطالعه بیشتر

Sadathoseini A S, Memarian R. The Effect of Employing Synectic Model in Teaching Palliative Care in Children on Nursing Students' Writing Creativity and Academic Performance. Iranian Journal of Medical Education. 2010; 9 (3) :239-248

Moradi R, Khazaie A, Khazaie S. The Effect of Innovative Method on Creativity and Learning Students of Lesson Microbiology Medical Sciences. Educ Strategy Med Sci. 2017; 10 (2) :80-90

mail: nms.edo@mums.ac.ir

Web: http://www.mums.ac.ir/nurse/fa/EDO_main

مرحله اول؛ توصیف وضعیت موجود به کمک یاددهنده؛ در این گام، مدرس از فراگیران می خواهد که اطلاعات موجود خود را بیان و مسئله یا مفهوم را همان طور که می شناسند، توصیف کنند. بنابراین از دانشجویان خواسته شد مفهوم مراقبت تسکینی را توصیف و احساس و درک خود را نسبت به آن در حداقل دو و حداکثر ۵ سطر بیان کنند. نمونه ای از توصیف دانشجویان؛ ” چون بچه ها توانایی مراقبت از خود را ندارد بیشتر در معرض صدمه و مرگ قرار می گیرند و برخی از افراد فکر می کنند آنها ارزش و اهمیتی ندارند پس به خوبی از آنها مراقبت نمی کنند“

مرحله دوم؛ قیاس مستقیم؛ مقایسه ساده دو مفهوم است تا نظری جدید از یک مساله یا مفهوم بوجود آید. این عمل معمولا از طریق همانندسازی با یک شخص، گیاه یا موجود غیرزنده صورت می گیرد. در این مرحله مدرس از دانشجویان خواست تا قیاس های مستقیمی را پیشنهاد نمایند. قیاس های مطرح شده عبارت بودند از؛ لنگه کفش در بیابان، سراب، قایق سوراخ، کودگیاهی، گل سر برای کچل، رینگ اسپرت برای ژیان. از بین این قیاس ها، با بیشترین آرا، سه قیاس انتخاب شد.

مرحله سوم؛ قیاس های شخصی؛ در این مرحله، فرد خود را داخل فضا یا شی دیگر انتقال می دهد تا از وجود خود خالی شود. هرچه دور شدن از تفکرات اولیه بیشتر باشد، احتمال تازگی قیاس و نوآوری فراگیران بیشتر می شود. مثلا، اگر رینگ ژیان باشی، چه احساسی داری؟ فراگیران در رابطه با قیاس انتخاب شده در مرحله دوم بحث کرده و خود را به جای همان قیاس گذاشتند. نمونه ای از توصیف دانشجویان در مورد قیاس منتخب؛ ” اگر من رینگ برای ژیان باشم، از این بابت خوشحالم، درسته اون قدیمی و خرابه، ولی من بهش امید میدهم و بهش میگم هنوز نده است، هنوز مهمه و ارزش داره“.

مرحله چهارم؛ تعارض فشرده؛ تعارض فشرده معمولا توصیفی دو کلمه ای از یک موضوع است که به نظر ضد و نقیض هستند. این گام وسیع ترین بینش را در مورد موضوع جدید بوجود می آورد و می تواند دو چارچوب ذهنی را به پیوند دهد. در این گام دانشجویان با توجه به گام های قبلی چندتعارض فشرده انتخاب نمودند. بعنوان مثال؛ شب آفتابی، کویر سبز، ماساژ قلبی مرده، خوشگل ضایع

مرحله پنجم؛ بررسی مجدد موضوع؛ در این مرحله فراگیران مجددا به موضوع اولیه برمی گردند و از آخرین قیاس مستقیم یا تجربه به دست آمده در طی روش بدیعه پردازی استفاده کرده و با موضوع یا مساله مواجه می شوند و به توصیف و یافتن راه حل می پردازند. در این گام از دانشجویان خواسته شد تا از بین تعارضات فشرده قیاسی را انتخاب کرده و بر پایه آن به قیاس مستقیم بپردازند. در نهایت همگی تمایل یافتند به توصیف قیاس مستقیم CPR و